

NEŠKAK ALA MUTILAK?

Jarduera honen bidez lan ditzakegun edukia:

- Norberaren ezagutza eta autonomia pertsonala. 1. eta 2. blokeak.
- Hizkuntzak: komunikazioa eta adierazpena. 1. blokea.

Beharko dugun materiala:

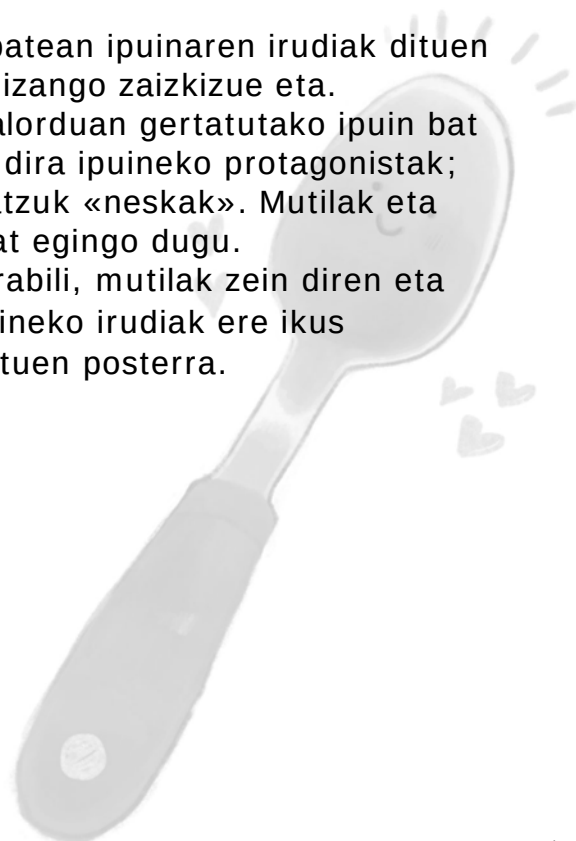
- *Zalaparta sukaldean* ipuineko irudiak dauzkan posterra edo Eranskinetako irudiak.
- Paperezko orriak.
- Margoak.

Hezitzailearentzako oharra:

- Ipuin honekin, gizonen eta emakumeen arteko **berdintasunaren balioa** landu nahi dugu, eta emakumeek eta neskek pairatzen dituzten **diskriminazio** mota guztiak ezabatzeko beharra azpimarratu.
- Ipuineko protagonistak sukaldeko tresna batzuk dira. Horietako batzuk mutiltzat joko ditugu eta beste batzuk neskatzat. Ipuina irakurri baino lehen, jolas xume bat egingo dugu, ikusteko zein diren mutilak eta zein neskak. (Itzultzailearen oharra: gaztelaniaz, tresnari dagokion hitzaren artikuluari begiratu diote mutila edo neska den erabakitzeke, baina euskaraz ezin logika horri jarraitu).

Garapena:

- Jarri gelan ondo ikusten den leku batean ipuinaren irudiak dituen posterra, irudi horiek lagungarriak izango zaizkizue eta.
- Esan ikasleei sukalde batean bazkalorduan gertatutako ipuin bat kontatzera zoazela. Mahai-tresnak dira ipuineko protagonistak; batzuk «mutilak» dira eta beste batzuk «neskak». Mutilak eta neskak zein diren jakiteko, jolas bat egingo dugu.
- Hemen behean duzuen zerrenda erabili, mutilak zein diren eta neskak zein diren ikusteko. Eranskinetako irudiak ere ikus ditzakezue, edo ipuineko irudiak dituen posterra.

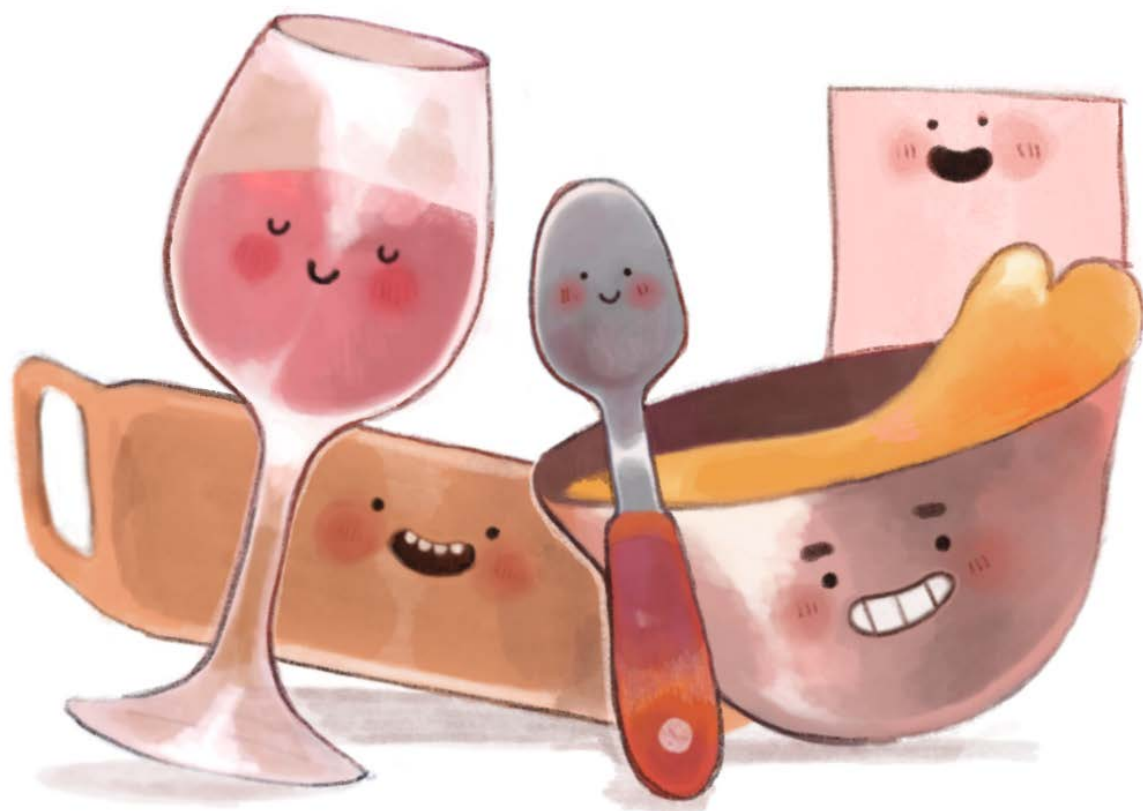

Mutilak	Neskak
Sardexka	Koilara
Platera	Kopa
Edalontzia	Pitxerra
Labana	Ezpain-zapia
Gatzontzia	Aiztoa
Burruntzalia	Burruntzia
Mahai-zapia	Katilua

- Hainbat aldiz errepasatu zerrenda, ikusteko tresnetako zein diren «mutilak» eta zein «neskak».
- Eskatu ikasle bakoitzari tresna zehatz bat marrazteko (tresnak modu proportzionatuan banatu ikasleen artean, tresna guztiak egon daitezen marraztuta) eta margotzeko.
- Bi eremu egin lurrian edo paretan, alde batean «neskak» jartzeko eta beste aldean «mutilak».
- Sukaldeko tresnen marrazkiak prest izatean, haur bakoitza zutitu dadila eta jar dezala bere tresna dagokion eremuan, neska edo mutila den begiratuta; horrela, ondo ulertu duten egiaztatuko duzue.
- Behar beste aldiz errepikatu jolasa, haurrei argi gera dakien tresna bakoitza non kokatzen den. Garrantzitsua da hori, ipuinaren mezua ulertzeko eta gero hausnarketa egin ahal izateko.

IRAKURKETA-FITXA: ZALAPARTA SUKALDEAN

Jarduera honen bidez lan ditzakegun edukiak:

- Norberaren ezagutza eta autonomia pertsonala. 1. blokea.
- Hizkuntzak: komunikazioa eta adierazpena. 1. blokea.

Beharko dugun materiala:

- *Zalaparta sukaldean* ipuin errimaduna.
- Ipuinaren irudiak dauzkan posterra.

Hezitzailearentzako oharra:

- Ipuin honen bidez, gizonen eta emakumeen arteko **berdintasunaren balioa** landu nahi dugu, eta, era berean, emakumeek eta neskek pairatzen duten **diskriminazio** mota oro ezabatzeko beharra nabarmendu.
- Garrantzitsua da aurrez «**Neskak ala mutilak?**» jarduera eginda izatea, horrela haurrek errazago ulertuko baitute testua.

Garapena:

- Irakurri testua, posterreko irudiez lagunduta, eta egiaztatu denek ondo ulertu dutela ipuinaren mezua.
- Denak batera jarrita, elkarrizketa piztu, ipuinaren edukiarekin lotutako galderak eginez; honelakoak, adibidez:
 - Zer gustatu zaizue gehien ipuinetik? Zergatik?
 - Zergatik erabaki zuten «mutilek» mahaitik joatea? Zuen ustez, «neskak» baino garrantzitsuagoak al dira?
 - Lortu al zuten «neskek» bazkaria zerbitzatzea? Nola?
 - Orduan, hain garrantzitsuak al ziren «mutilak»?
- Benetako mundura etorrira, ezagutzen al duzue mutilak neskak baino garrantzitsuagoak sentitzen diren kasurik? Aipatu gizonen eta emakumeen arteko desberdinkeria-egoerei buruzko adibide xume batzuk, baita emakumea diskriminatzearekin lotutakoren batzuk ere.
- Denok egiten ditugu gauza batzuk ondo; adibidez, korri egin, marraztu, dantzatu..., neska izan edo mutila izan. Azpimarratu neskek eta mutilak gauza berberak egin ditzaketela.
- Besteek ondo egiten dutena baloratzen ikasi behar dugu, ez guk ondo egiten duguna bakarrik.
- Gauzak denon lankidetza eta inplikazioarekin egiten dira ondoen. Lana denon artean egiten dugunean, taldean, orduantxe lortzen ditugu emaitzarik onenak.

ETXEKO LANAK BANATZEN

Jarduera honen bidez lan ditzakegun edukia:

- Norberaren ezagutza eta autonomia pertsonala. 1., 3. eta 4. blokeak.
- Hizkuntzak: komunikazioa eta adierazpena. 1. blokea.

Behariko dugun materiala:

- Jarduera orria (Eranskina)
- Margoak (berdeak eta gorriak).

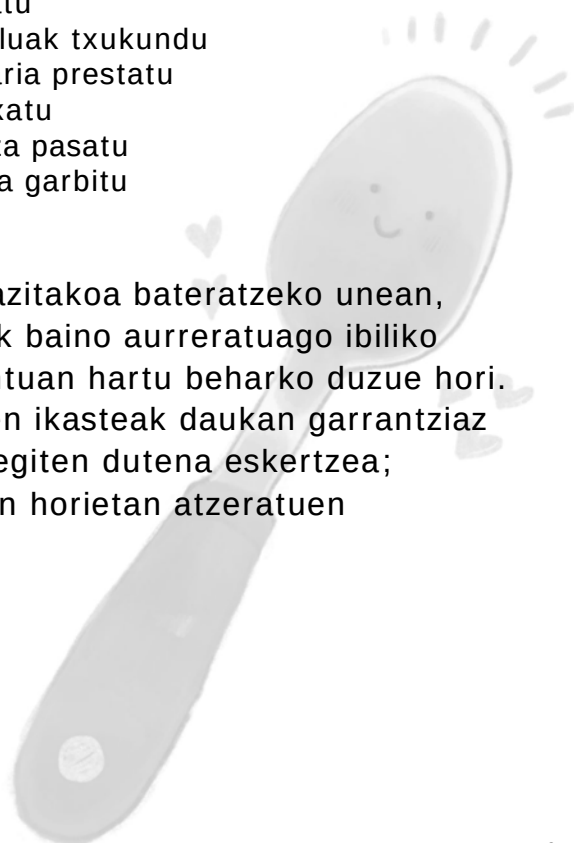
Hezitzailearentzako aurretiazko oharra:

- Jarduera honen bidez, hiru alderdi garrantzitsu landu nahi ditugu neska-mutilekin: jarduei zehatz batzuetan daukaten autonomiaz jabetzea, etxeko lanetan berdintasuna lortzea, eta besteek haien alde egiten duten lana aintzatezea.
- Eranskineko irudietako bakoitza eginkizun batekin lotuta dago. Zerrenda honek eginkizunak jardueraren lehen fasean aztertzen lagunduko dizue:

Hortzetako eskuila
Eskuak
Orrazia
Galtzak
Oinetakoak
Janari-platera
Dutxa
Jostailuen saskia
Lapikoa
Plantxa
Erratza
Garbigailua

Hortzak garbitu
Eskuak garbitu
Orraztu
Jantzi
Oinetakoak jantzi
Jan
Dutxatu
Jostailuak txukundu
Bazkaria prestatu
Plantxatu
Erratza pasatu
Arropa garbitu

- Eranskineko jardueren orrian adierazitakoa bateratzeko unean, bistan da ikasle batzuk beste batzuk baino aurreratuago ibiliko direla arlo hauetako batzuetan; kontuan hartu behar duzue hori. Helburua da etxeko lan horiek egiten ikasteak daukan garrantziaz konturatzeko eta besteek gure alde egiten dutena eskertzea; helburua ez da, inola ere, etxeko lan horietan atzeratuen dabilzanak estutasunean jartzea.

Garapena:

1. fasea: badakit neure burua zaintzen

- Esan ozen talde osoari irudi bakoitza zer etxeko lanekin lotuta dagoen. Ondoren, galdetu:
 - Etxeko lan hauetatik zein egin ditzakezue zuek bakarrik? Joan banan-banan erreparasatzen eta eskua altxa dezatela erantzuteko. Gehiengoaren erantzunak kontuan hartuz, **borobil berde** batez inguratuko ditugu haien kabuz egin ditzaketen jarduerak (jan, jantzi...).
 - **Borobil gorri** batez inguratuko ditugu haien kabuz egin ezin dituzten jarduerak; hots, haien ordez beste norbaitek egin beharrekoak (plantxatu, bazkaria prestatu...)

Hauşnar dezagun

Denak batera jarrita, elkarrizketa bultzatu ikasleen artean, honelako galderak eginez:

Idea nagusia: Autonomiaz eta erantzukizunez jokatzea

- Zer dakizue zuek bakarrik egiten?
- Nork erakutsi dizue gauza horiek egiten?
- Nola sentitzen zarete gauza horiek heldu baten laguntzarik gabe egiteko gai zaretela ikustean?
- Zer gauza ezin dituzue egin heldu baten laguntzarik gabe?

Idea nagusia: Etxeko lanetan berdintasuna lortzea

Etxeko lan batzuk ezin dituzte beren kabuz egin:

- Nork egiten ditu?

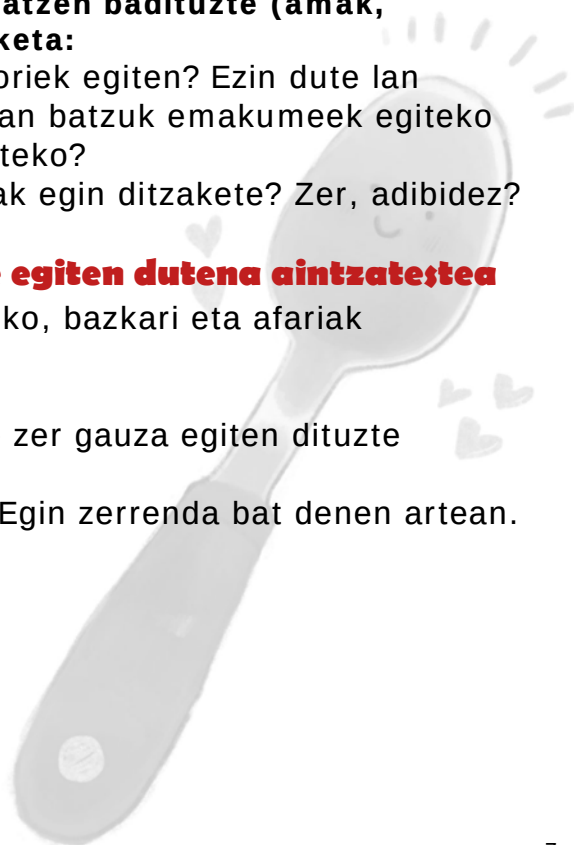
Erantzun gehienetan emakumeak aipatzen badituzte (amak, amonak...), honela bideratu hausnarketa:

- Gizonek zergatik ez dituzte lan horiek egiten? Ezin dute lan horiek egiten ikasi? Zuen ustez, lan batzuk emakumeek egiteko dira eta beste batzuk gizonek egiteko?
- Mutilek eta neskek gauza berberak egin ditzakete? Zer, adibidez?

Idea nagusia: Besteek gure alde egiten dutena aintzatestea

Helduak hor ez baleude, guri laguntzeko, bazkari eta afariak prestatzeko, arropa garbitzeko...

- Zer gertatuko litzateke?
- Irudietan agertzen ez diren beste zer gauza egiten dituzte helduek gure alde?
- Zer gauza bururatzen zaizkizue? Egin zerrenda bat denen artean.

2. fasea: lagunduko al dugu?

- Bukatzeko, pentsa dezatela etxeko zer lanetan laguntzen duten, eta adieraz dezatela marrazki baten bidez. Gogorarazi neskek eta mutilek gauza berberak egin ditzakegula, eta adibide gisa marrazkietan jaso dituzten etxeko lanak jarri, neskek eta mutilek berdin-berdin egin baititzakete halako lanak.
- Jarri marrazkiak gelan, ondo ikusten diren leku batean, eta erabili indargarri gisa eduki hau garatzen duten beste jarduera batzuk lantzean.

JARDUERAK

